

Озимий ріпак

Технологічна карта

Обробіток ґрунту	Дискування завглибшки 10–12 см (МТЗ 892 + УДА 2,4–20) Коткування (МТЗ 892 + 2ККН2.8) Оранка завглибшки 22–24 см (МТЗ 892 + «Ібіс») Культивація завглибшки 6–8 см (МТЗ 892 + АП-3); Передпосівна культивація завглибшки 4–5 см (МТЗ 892 + АП-3) Коткування посіву (МТЗ 892 + 2ККН2.8)
Внесення добрив	НРК 40/104/164 кг/га Сульфат магнію Mg-25, S-35 кг/га Аміачна селітра, 103 кг д.р./га Вуксал Борон, 2,5 л/га
Площа	2,5 га
Попередник	Ярий ячмінь
Посів (МТЗ 892 «Вінтерштайгер»)	Колекція із 9-ти гібридів
Захист рослин	МТЗ 892 + «Амазон»
Обробка насіння	
Усі варіанти	Модесто®, 12,5 л/т

Фунгіцидний захист	
Варіант 1	Тілмор®, 0,75 л/га (ВВСН 15) Альєтт®, 1,6 кг/га (ВВСН 18)
Варіант 2	Тілмор®, 0,75 л/га (ВВСН 15) Альєтт®, 1,6 кг/га (ВВСН 18) Тілмор®, 1,0 л/га (ВВСН 30)
Варіант 3	Тілмор®, 0,75 л/га (ВВСН 15) Альєтт®, 1,6 кг/га (ВВСН 18) Пропульс®, 1,0 л/га (ВВСН 65)
Варіант 4	Тілмор®, 0,75 л/га (ВВСН 15) Альєтт®, 1,6 кг/га (ВВСН 18) Тілмор®, 0,9 л/га (ВВСН 30) Пропульс®, 1,0 л/га (ВВСН 65)
Інсектицидний захист	
Усі варіанти	Протеус®, 0,75 л/га (ВВСН 16–30) Коннект®, 0,5 л/га (ВВСН 35) Біскайя®, 0,4 л/га (ВВСН 65) Децис® F-Люкс 0,4 л/га (ВВСН 75)
Гербіцидний захист	
Усі варіанти	Галера Супер, 0,3 л/га (ВВСН 14) Ачіба®, 1,6 л/га (ВВСН 14)

лануючи посівні площі ріпаку на 2014 рік, аграрії Західного регіону особливу увагу приділяли наявності вологи в ґрунті. Восени 2013 року їй було достатньо для сприятливої сівби і подальшого розвитку рослин. На АгроАрені Захід у серпні – жовтні випало 176,4 мм опадів. Часті дощі чергувалися з погожими теплими днями, завдяки чому ріпак сформував добру вегетативну масу, пройшов період загартування та у чудовому стані увійшов у зиму.

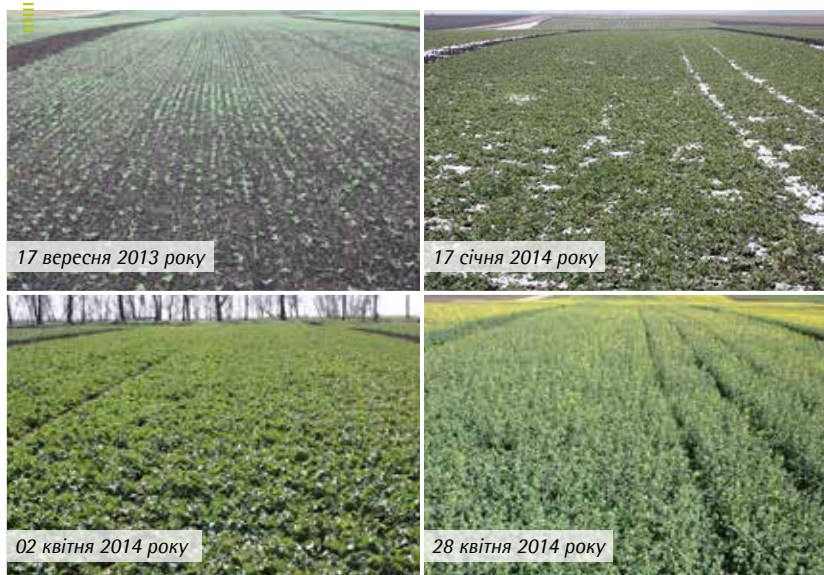
Зібравши попередник, ячмінь, ми провели лущення стерні з одночасним прикочуванням ґрунту, через дев'ять днів – оранку з наступною культивуацією і коткуванням. 21 серпня посіяли 9 гібридів компанії «Байер». Особливу увагу слід приділити цьогорічній системі удобрення. Зазвичай рослини удобрюють, вносячи нітроамофоску під передпосівну культивуацію. Ми, згідно з класикою, половину добрив внесли під оранку, а другу – під культивуацію. Застосували сульфат магнію (Mg-25, S-35 кг/га). Для забезпечення мікроелементами та підвищення зимостійкості рослин озимого ріпаку провели листкове підживлення Вуксалом Мікроплант у нормі 2 л/га. Адже, не слід забувати, що саме збалансоване забезпечення рослин макро- та мікроелементами – запорука розвитку сильних та стресостійких рослин. Від сівби до появи сходів (2 вересня) випало 18 мм дощу. Злісним шкідником сходів ріпаку є хрестоцвіті блішки, які завдають значної шкоди за чисельності вже 3–5 особин на 1 м². Цього сезону проблемі пошкодження посівів вдалося запобігти з допомогою протруйника Модесто®, яким обробляли насіння, з розрахунком 12,5 л на тонну. Одночасно зі сходами ріпаку з'явилися мишоподібні гризуни, з якими боролися протягом усього вегетаційного періоду, аж до кінця бутонізації.

Після появи 3 листка проти злакових бур'янів і падалиці ячменю застосували гербіцид Ачіба® у нормі 1,6 л/га. Тоді ми провели боротьбу з дводольними бур'янами шляхом внесення Галера Супер в нормі 0,3 л/га (BVCH 14). Тепла погода восени сприяла швид-

Посів і догляд за ріпаком

Динаміка розвитку

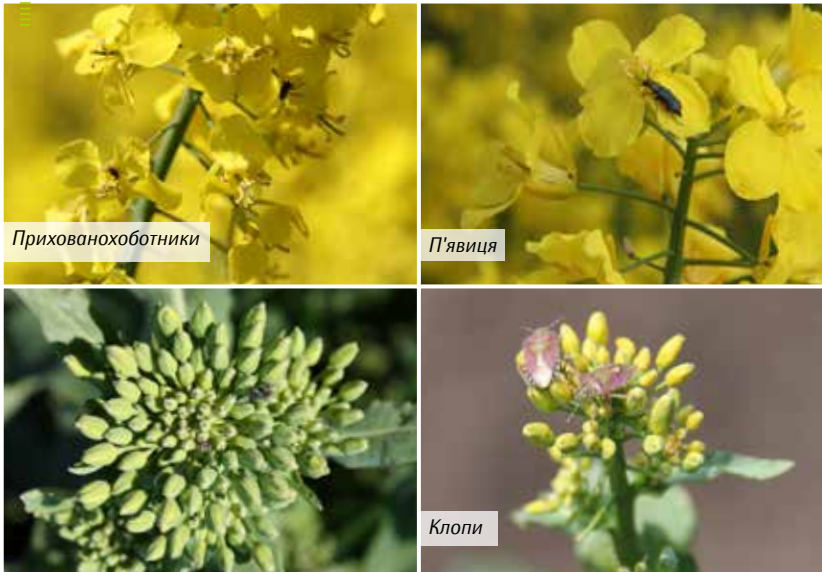
Новий гібрид Джампер

Пошкодження морозом

Шкідники ріпаку на АА Захід у 2014 році

Розвиток хвороб та ефективність фунгіцидного захисту

Дія Пропульс®

кому розвитку рослин. Для запобігання переростання, поліпшення зимостійкості, захисту від хвороб, потовщення кореневої шийки було внесено Тілмор® у нормі 0,75 л/га, у фазі 5–6 листків (ВВСН 15–16). Тіл-

мор® – фунгіцид та рістрегулятор (інгібітор росту надземної частини), який дає змогу контролювати ріст та накопичення пластичних речовин у рослинах. Усі ці процеси сприяють закладанню максимального врожаю

ще на початкових стадіях розвитку рослин, тобто з осені. Погодні умови сприяли розвитку пероноспорозу (*Peronospora parasitica*). На дослідних ділянках хвороба проявилась у межах 5–7%. Подальший розвиток хвороби призупинив внесений нами системний фунгіцид Альєтт® у нормі 1,6 кг/га.

Осінній та весняний контроль наявності шкідників на посівах ріпаку здійснювали за допомогою жовтих чашок через кожних 2 дні. Для попередження поширення капустяного прихованохоботника (*Ceutorrhynchus quadridens*) у кінці жовтня провели обробку Протеус® із нормою 0,75 л/га. Тоді ріпак був у фазі 6–7 листків.

Після відновлення вегетації провели облік густоти, і встановили практично 100% збереження рослин, за винятком поодиноких пошкоджень мишоподібними гризунами.

Рання весна дала змогу провести підживлення, використавши одноразово 3 ц/га аміачної селітри і 1 ц/га сульфату амонію. Подальший догляд за ріпаком полягав у захисті від шкідливих організмів.

24 березня провели захист посіву від ріпакового стеблових прихованохоботника (*Ceutorrhynchus napi*) препаратом Протеус® із нормою 0,75 л/га (ВВСН 30–31). Цього сезону на 10 днів раніше від середньорічного показника почалося весняне відновлення вегетації гібридів. Найпоширенішими шкідниками перед і під час цвітіння були: стручковий насінневий прихованохоботник (*Ceutorrhynchus assimilis*), квіткоїд ріпаковий (*Meligethes aeneus*), хрестоцвіті блішки (*Phyllotreta sp.*), капустяна галиця (*Dasiyneura brassicae*), попилиця (*Brevicoryne brassicae*). Відзначено появу таких шкідників, як-от: оленка волохата (*Epicometis hirta*), бронзівка смердюча (*Oxythyrea funesta*), ріпаковий клоп (*Eurydema oleracea*). Далі, починаючи з фази ВВСН 33 і до середини цвітіння (ВВСН 65), на ріпаку відбувалося масове заселення насіннєвим прихованохоботником (*Ceutorrhynchus assimilis*). Цього разу навіть не було потреби користуватися жовтими чашками для визначення наявності шкідників. За порогу шкодочинності 0,5 особин на 1 м² – з однієї рослини струшували по 4–6 жуків. Для збереження врожаю, з 24 квітня по 12 травня, провели обробки препаратами Кон-

нект®, 0,5 л/га та Біскайя®, 0,4 л/га. У кінці червня розпочалося заселення попелицею, за заселенні на рівні 4–5%, провели обробку препаратом Децис® f-Люкс, 0,4 л/га.

Найпоширенішою хворобою на озимому ріпаку в сезоні 2014 року став фомоз (*Phoma lingam*). Завдяки своєчасній обробці препаратами Тілмор® і Пропульс® рівень пошкодження рослин був незначний і становив не більше 1–1,5%. На першому і другому варіантах, де не вносили Пропульс® під час цвітіння, зараження рослин альтернаріозом (*Alternaria brassicae*) становило 40%, борошнистою россою – 17% на час молочної стиглості стручків. На третьому і четвертому варіантах альтернаріозу на стручках не було. Своєю чергою, на період збирання гібридів ріпаку на контролі, пошкодження фомозом (*Phoma lingam*) досягало 22%, склеротиніозом (*Sclerotinia sclerotiorum*) – 14%, альтернаріозом (*Alternaria brassicae*) – 80%.

Відвідувачі АгроАрени у червні запитували: яка буде врожайність на всій

Результат фунгіцидного захисту

лінійці гібридів «Байєр»? Адже ріпак мав дуже гарний вигляд, подекуди перевищував зріст середньостатистичного українця. З нетерпінням і ми очікували початку жнив, щоб визна-

читись остаточно з урожайністю. Провівши облік після контрольних обмолочувань селекційним комбайном, ми одержали такі результати:

Урожайність гібридів озимого ріпаку компанії «Байєр»

Гібрид	Урожайність, ц/га	Маса 1000 насінин, г
Астрада	47,9	5,2
Багіра	59,8	5,43
Белана	53,6	5,22
Брентано	56,9	4,97
Вектра	49,7	5,16
Геркулес	53,2	5,24
Джампер	55,4	5,46
Мерано	52,3	4,68
Фінесс	52,2	5,82

Як бачимо, за однакової технології вирощування гібридів озимого ріпаку, врожайність перебувала майже на одному рівні. Трійку ліде-

рів цього року склали – Джампер, Брентано і Багіра з урожайністю понад 5,5 т/га.